

Dato: 03.09.2018 Arkivkode: Bilag nr: Arkivsak ID: 18/21773 J.post ID: 18/189775
Saksbehandler: Stig Olai Kapskarmo
Saksansvarlig: Stig Olai Kapskarmo

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Ungdomsrådet	06.05.2019	026/19
Hovedutvalg for barn og unge	14.05.2019	043/19
Hovedutvalg for bistand og omsorg	15.05.2019	049/19
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur	09.05.2019	041/19
Formannskapet	21.05.2019	106/19
Kommunestyret	28.05.2019	078/19

Evaluering av ordningen med ungdomsråd

Kommunestyret-28.05.2019- 078/19

Vedtak:

Evalueringen tas til orientering.

Formannskapet-21.05.2019- 106/19

Innstilling:

Evalueringen tas til orientering.

Hovedutvalg for bistand og omsorg-15.05.2019- 049/19

Innstilling:

Evalueringen tas til orientering

Hovedutvalg for barn og unge-14.05.2019- 043/19

Innstilling:

Evalueringen tas til orientering.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-09.05.2019- 041/19

Vedtak:

Evalueringen tas til orientering

Ungdomsrådet-06.05.2019- 026/19

Vedtak:

- Evalueringen tas til orientering

Forslag til vedtak:

- Evalueringen tas til orientering

SAKEN I KORTE TREKK

Kommunestyret vedtok i sitt møte 22. juni 2016 og igjen 26. april 2017 å opprette ungdomsråd i Bærum. I kommunestyrets møte 21. juni samme år vedtok kommunestyret at det mot slutten av rådets første valgperiode skulle få til behandling en sak vedrørende evaluering av ordningen med ungdomsråd.

Tidligere behandling

Kommunestyret-21.6.2017- 080/17

Vedtak:

1. Rådmannen og politisk sekretariat bes jobbe videre med etableringen av et ungdomsråd og rekruttering av medlemmer til dette, i tråd med de føringer som er gitt ved behandlingen av denne saken.
2. Det forsøkes lagt til rette for at ungdomsrådet kan oppnevnes av kommunestyret i oktober 2017, og at rådet deretter kan starte opp sin virksomhet i november 2017.
3. Det bes om at kommunestyret får en sak om evaluering om ordningen med ungdomsråd mot slutten av rådets første valgperiode.

Kommunestyret-26.4.2017- 048/17

Vedtak:

1. Ungdomsråd etableres i tråd med de føringer som er gitt ved behandlingen av denne saken. Rådet likestilles med de to øvrige kommunale rådene med hensyn til funksjon (rådgivende) og arbeidsmåte.
2. Det legges frem en ny sak før sommeren 2017 der de resterende praktiske spørsmål knyttet til ungdomsrådets oppnevning og virksomhet besvares.
3. Reglementsutvalget fremlegger et utkast til reglement for ungdomsrådet.
4. Godtgjøringsutvalget gjør en vurdering av hvilken godtgjørelse som bør utbetales til medlemmene av ungdomsrådet, og det fremlegges en sak med forslag til de endringer av gjeldende godtgjøringsreglement som eventuelt er nødvendig.
5. Det legges til rette for at ungdomsrådet blir etablert og kan starte opp sin virksomhet fra skoleåret høsten 2017.
6. Ungdomsrådet sammensettes bredt og mangfoldig.
7. Ordning med ungdomsfond videreføres ikke.

Kommunestyret 22.6.2016 - 071/16

Vedtak:

1. Bærum etablerer et ungdomsråd som erstatning for eksisterende Ungdommens

kommunestyre. Rådmannen bes komme tilbake med forslag til modell og gjennomføring, der også innspillene fra Ungdommens kommunestyre vurderes.

2. Rådmannens redegjørelse om implementering av Barnekonvensjonen og barn og unges medvirkning i Bærum tas til orientering.

Formål og bakgrunn

Bærum kommune har gjennom FNs konvensjon for barns rettigheter (barnekonvensjonen) og Lov om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven) en forpliktelse til å sikre at alle barn i kommunen får sine rettigheter oppfylt, inkludert barnekonvensjonens fjerde hovedområde: *Barn har rett til deltakelse og innflytelse.*

I Bærum har barn og unges hovedkanal for medvirkning vært organene Ungdomsrådet (1995-2003) og Ungdommens kommunestyret (1999-2017), foruten elevråd, elevenes fellesutvalg, barnas representant for plansaker og ulike former for ad-hoc-utvalg. Etter råd fra Ungdommens kommunestyre anbefalte Rådmannen kommunestyret våren 2016 å erstatte Ungdommens kommunestyre med et nytt ungdomsråd. Arbeidet med å etablere et nytt ungdomsråd ble startet opp etter kommunestyrets vedtak 22. juni 2016, reglement for rådet ble vedtatt av kommunestyret 21. juni 2017 og ungdomsråd for perioden 2017-19 ble valgt av kommunestyret 25. oktober 2017.

Redegjørelse

Rekruttering og sammensetning

Umiddelbart etter skolestart i august 2017 ble det sendt ut og publisert informasjon om Ungdomsrådet med oppfordring til å søke om å få bli medlem av rådet. Informasjonen ble distribuert til ungdomsskoler og videregående skoler i kommunen, til elevrådene, ungdoms- og fritidsklubber, frivillige organisasjoner, idrettslag etc. samt sosiale medier. Det ble også annonsert i Budstikka. Søknadsfrist ble satt til 1. september.

Totalt 36 ungdommer i alderen 11 til 18 år sendte inn søknad om å bli opptatt som medlem av Ungdomsrådet. 28 av disse søkte via læringsplattformen *It's Learning* mens de øvrige 8 sendte søknad per e-post.

Det ble deretter foretatt intervjuer med søkerne. Intervjuene ble foretatt av ansatte i grunnskoleadministrasjonen samt Avdeling for strategi og utvikling. I tillegg til hver enkelt kandidats personlige egnethet ble det lagt stor vekt på den endelige sammensetningen av rådet og at rådet skulle ha en god spredning med hensyn til alder, bosted, bakgrunn, interesser og motivasjon for å bli medlem av rådet.

Intervjurunden resulterte i et forslag på 20 kandidater; 10 medlemmer og 10 varamedlemmer som ble overlevert til valgkomiteen (gruppelederne for Høyre, Arbeiderpartiet og Venstre) som etter noen mindre justeringer i forslaget på vararepresentanter fremmet forslaget som innstilling til kommunestyret. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Valgkomiteen for neste ungdomsråd bør – i tillegg til politiske representanter – bestå av f.eks. to av sittende ungdomsrådsmedlemmer som på grunn av øvre aldersgrense ikke kan gjenvelges som medlemmer. Det kan også vurderes om de politiske representantene bør velges blant kommunestyrets yngste medlemmer.

Møter/saker

Ungdomsrådet har hatt tilsvarende møtehyppighet som hovedutvalgene og de to øvrige rådene i kommunen og Rådmannen og Politisk sekretariat har bestrebet at saker som skal til behandling i hovedutvalgene har vært til behandling i Ungdomsrådet uken før samme sak skal behandles i hovedutvalgene.

Dette har i all hovedsak fungert godt men det er fortsatt en viss mengde saker burde vært gjenstand for rådsbehandling før de blir behandlet av hovedutvalgene og også saker som sendes tilbake av hovedutvalgene på grunn av manglende rådsbehandling. Dette problemet kan løses ved at oppsatte frister holdes.

Det er utfordringer knyttet til det faktum at sakene Ungdomsrådet har til behandling ikke er diskutert på forhånd. Ungdomsrådets medlemmer representerer ikke partier, organisasjoner e.l. og det er dermed ikke gruppemøter i forkant, slik det er vanlig i kommunestyre, formannskap og utvalg.

Ungdomsrådet har ved noen anledninger satt ned arbeidsgrupper for å arbeide med bestemte temaer eller saker som skal opp eller har vært oppe til politisk behandling. Det har vært gjort forsøk på å formalisere dette i faste grupper men det har i liten grad fungert optimalt.

I neste periode bør det gjøres et forsøk med å øke møtehyppigheten og at alle saker behandles over to møter, slik at det første av de to møtene fungerer som et forberedende møte. Dette vil også gi rådets medlemmer en økt mulighet til å ta opp egne saker.

Det har vært lite forfall til Ungdomsrådets møter og kun tre av de ti vararepresentantene har blitt innkalt til møter. Vararepresentantene har imidlertid blitt invitert til møter i arbeidsgrupper, befaringer og andre egnede arrangement. Det anbefales å redusere antallet vararepresentanter til f.eks. fem.

Andre aktiviteter

Ungdomsrådet hadde en kort opplæringsssamling i begynnelsen av perioden. I tillegg ble det arrangert et todagers kurs i dialogmodell med kursleder fra Nansen Fredssenter.

Nytt ungdomsråd bør gis en mer intensiv og innholdsrik opplæring tidlig i perioden. Det legges opp til at det nye rådet reiser bort en helg straks etter konstituering og der gis så mye nødvendig informasjon som mulig. Politisk sekretariat vil arrangere kurset, i samarbeid med Rådmannen og med bistand fra Nansen Fredssenter.

Ungdomsrådet har vært på befaringer, både i opplæringsøyemed og i forbindelse med saker de har hatt oppe til behandling. Blant annet har Ungdomsrådet vært på besøk på Stortinget, med omvisning ved stortingsrepresentantene Henrik Asheim og Åsmund Aukrust og besøkt ungdoms- og fritidsklubber i kommunen. Dette har vært nyttig og det tas sikte på å fortsette dette.

Enkelte medlemmer av Ungdomsrådet har deltatt på ungdomskonferanser i Strasbourg og Brussel. Det har vært interessant og lærerikt for de som har deltatt. Samarbeid med medvirkningsorganer for ungdom, både i Norge og i utlandet bør være en prioritert oppgave.

Enkeltmedlemmer i Ungdomsrådet, særlig leder og nestleder men også andre medlemmer, har

deltatt i debattmøter, workshops og konferanser, blant annet om områdeutvikling, fritidsklubber og SLT.

Sekretariat

Politisk sekretariat har sørget for sekretariatsbistand til rådet og en av de ansatte der har vært rådssekretær i perioden.

Rådmannens rolle

Nestleder i Avdeling for strategi og utvikling har vært rådmann i rådet. I tillegg har en ansatt i grunnskoleadministrasjonen møtt fast i rådet og samarbeidet med Politisk sekretariat.

Ungdomsrådets egen evaluering

Ungdomsrådet har gjennomført en egen evaluering. Ungdomsrådets leder og nestleder utarbeidet og sendte ut et spørreskjema som alle de faste medlemmene samt to varamedlemmer har besvart.

Besvarelsene er svært positive, det er bred enighet om at Ungdomsrådet har fungert godt og alle svarer at arbeidet i Ungdomsrådet enten har svart til forventningene eller har vært bedre enn forventet. Når det gjelder saker og saksmengde svares det noe ulikt og det kan bero på at medlemmene har ulik alder og ikke minst interesse- og kompetansefelt. Forbedringspotensialet medlemmene peker på gjelder opplæring og inndeling i komiteer/arbeidsgrupper samt det å kunne ta opp egne saker.

Spørsmålene og svarene på Ungdomsrådets egne evalueringsundersøkelse er vedlagt i sin helhet.

Vedlegg:

Ungdomsrådets egne evaluering

4384923

DEL 2 – MER OM SAKEN:

Det følger av Grunnloven § 104 at barn har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv. Barn og unges rett til å si sin mening og å bli hørt er også hjemlet i FNs konvensjon om barnets rettigheter, artikkel 12. Det følger av artikkel 12 at barnet skal ha rett til å gi uttrykk for sine synspunkter i saker som berører det, og at barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet. Denne retten gjelder også i forvaltningsaker. Bestemmelsen gir uttrykk for et generelt prinsipp. Barnekonvensjonen, har vært gjeldende som norsk lov siden 2003. FNs barnekomité har anbefalt norske myndigheter å styrke barn og unges muligheter til deltagelse samt sikre at deres synspunkter blir tillagt vekt.

Det var tidligere opp til den enkelte kommune å bestemme om den ønsker å ha en formell medvirkningsordning for ungdom. Ny kommunelov, § 5.12, lyder *Kommunestyret og fylkestinget skal selv velge et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom*. Med dette er ungdom gitt en lovfestet rett til medvirkning

på lik linje med eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

I forslag til forskrift om medvirkning foreslås det at det i utgangspunktet bør være like regler for de tre medvirkningsordningene, dvs. Eldrerådet, Råd for personer med funksjonsnedsettelse og Ungdomsrådet, med mindre det er særlige grunner som taler for at det er behov for ulik regulering. Departementet foreslår videre lik utforming av bestemmelser om oppgaver og organisering og saksbehandling for rådene. I Bærum er dette oppfylt etter at man erstattet Ungdommens kommunestyre med Ungdomsrådet. Det er noen ulikheter knyttet til antall medlemmer ettersom Eldrerådet har syv medlemmer mens de to øvrige rådene har 10 medlemmer. Videre er det ulikt hvordan leder og nestleder blir valgt men dersom forslag til forskrift om medvirkning blir vedtatt skal alle de tre rådene selv velge leder og nestleder. Sist men ikke minst har ikke Ungdomsrådet politiske representanter blant rådets medlemmer, i motsetning til Eldrerådet hvor tre av de syv medlemmene er politiske representanter og i Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne hvor fire av de ti medlemmene er politiske representanter.

Å gå tilbake til ordningen med Ungdommens kommunestyre vil altså være i uoverensstemmelse med forslag til forskrift om medvirkning. Det ble også konkludert med, både fra kommunens side og enda viktigere, fra representantene i Ungdommens kommunestyre sin side, at dette organet ikke var et ideelt organ for medvirkning; det var et høyt antall medlemmer, uklarhet om hvem som var medlemmer, hyppig utskifting og dårlig oppmøte blant enkelte. Ungdommens kommunestyre fungerte til en viss grad som et felles elevråd for kommunen og dette er et for snevert utgangspunkt for et medvirkningsorgan for barn og unge for hele kommunen. Imidlertid har samarbeid med elevrådene vært viktig for inneværende ungdomsråd, et samarbeid som bør styrkes i neste periode.

KONKLUSJON

Erfaringene med ungdomsråd er positive og det er ønskelig å fortsette ordningen. Det er et forbedringspotensial knyttet til opplæring, særlig i begynnelsen av perioden men også underveis, til forberedelser før oppsatte saker skal behandles, til rådets mulighet for selv å ta opp egne saker og til rådets kommunikasjon og samarbeid med annen ungdom i kommunen. Dette forbedringspotensialet har kommet til syne ved erfaring og det vil derfor være et potensial det forholdsvis enkelt lar seg gjøre å utnytte.

Forslag til vedtak:

Evalueringen tas til orientering.

Behandlingen i møtet 28.05.2019 Kommunestyret

Forslag fremmet av Bjørn Agnar Larsen, R

Rådmannen bes utrede en ordning som sikrer en demokratisk forankring av ungdomsrådet i og blant de rådet skal representere. Involvering av elevråd og eventuelt frivillige organisasjoner er ønskelig med tanke på demokratiske valg. Dette utredes med sikte på iverksettelse fra januar 2020.

Sak 078/19 og 080/19 ble behandlet under ett.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.
Bjørn A. Larsens forslag ble oversendt rådmannen.

Kommunestyret-28.05.2019- 078/19:

Vedtak:

Evalueringen tas til orientering.

Behandlingen i møtet 21.05.2019 Formannskapet

Votering:

Likelydende innstilling fra hovedutvalgene ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet-21.05.2019- 106/19:

Innstilling:

Evalueringen tas til orientering.

Behandlingen i møtet 15.05.2019 Hovedutvalg for bistand og omsorg

Votering:

Enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for bistand og omsorg-15.05.2019- 049/19:

Innstilling:

Evalueringen tas til orientering

Behandlingen i møtet 14.05.2019 Hovedutvalg for barn og unge

Votering:

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for barn og unge-14.05.2019- 043/19:

Innstilling:

Evalueringen tas til orientering.

Behandlingen i møtet 09.05.2019 Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur

Votering:

Evalueringen ble enstemmig tatt til orientering.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-09.05.2019- 041/19:

Vedtak:

Evalueringen tas til orientering

Behandlingen i møtet 06.05.2019 Ungdomsrådet

Votering:

Forslaget ble enstemmig vedtat.

Ungdomsrådet-06.05.2019- 026/19:

Vedtak:

- Evalueringen tas til orientering